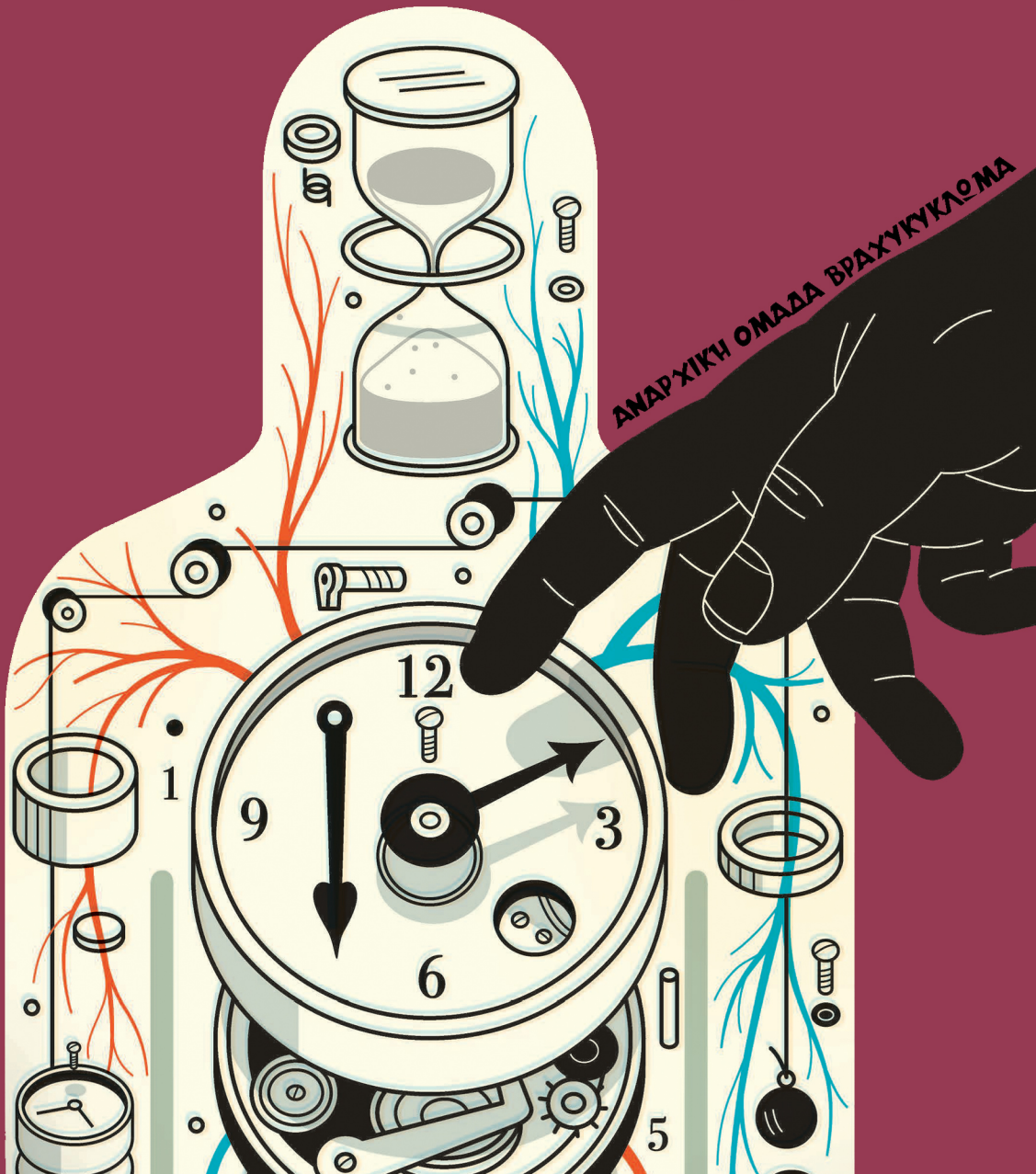

ΑΝΑΖΗΤΟΥΝΤΑΣ ΤΡΟΠΟΥΣ ΝΑ ΑΠΟΤΙΝΑΞΟΥΜΕ ΤΗ ΜΙΣΘΟΤΗ ΣΚΛΑΒΙΑ

**Αναζητώντας τρόπους να αποτινάξουμε
τη μισθωτή σκλαβιά**

Σε ένα κοινωνικοπολιτικό σύστημα που η ζωή έχει γίνει συμπληρωματική της δουλειάς και όλα κινούνται και μετριοούνται σύμφωνα με την τεχνητά δημιουργημένη ανάγκη της μισθωτής εργασίας, μια αναδιάρθρωση των συνθηκών της από τα πάνω, δεν μπορεί παρά να προκαλέσει τεκτονικές αλλαγές στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Η θεσμική κατοχύρωση της υποτίμησης των εργασιακών συνθηκών επηρεάζει αρνητικά κάθε άτομο της κοινωνικής βάσης, αλλά ο αντίκτυπος των επιπτώσεων δεν είναι ο ίδιος για την /τον καθεμία/καθένα. Και αυτό γιατί η ευκολία ή δυσκολία απόκτησης βασικών αγαθών και ο βαθμός πρόσβασης σε αναγκαίες για την επιβίωση του ατόμου υπηρεσίες, επηρεάζονται τόσο από τις κοινωνικές συνθήκες διαβίωσης όσο και από το φύλο, το χρώμα, τον τόπο και την κοινωνική θέση.

Συνολικά όμως, αποτελεί ένα εργαλείο των εξουσιαστών για τη βίαιη αναδιάρθρωση της κοινωνικής διαστρωμάτωσης, με σκοπό την περαιτέρω διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων. Για αυτό και το ζήτημα της εργασίας και η κατάργηση της μισθωτής σκλαβιάς δεν μπορεί να εξεταστεί ανεξάρτητα από τις κοινωνικές συνθήκες και προϋποθέτει την αλλαγή, εκτός του εργασιακού και του πολιτικού, και του κοινωνικού μοντέλου σχέσεων και οργάνωσης.

Οι απαντήσεις που πρέπει να δοθούν από τα εξεγερμένα υποκείμενα, δεν μπορεί και δεν πρέπει να εστιάζονται αποκλειστικά στο εργασιακό πεδίο, αλλά να είναι η οργάνωση και η αντεπίθεση σε όλα τα μέτωπα του κοινωνικού πολέμου.

Ο ΕΞΕΥΓΕΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

Η εργασία στο καπιταλιστικό σύστημα αποτελεί διαχρονικά έναν από τους ισχυρότερους μηχανισμούς υποδούλωσης. Και στα προηγούμενα πολιτικοοικονομικά συστήματα που εφαρμόστηκαν, σε ευρεία τουλάχιστον κλίμακα, ο ρόλος της δεν διέφερε. Είτε με τη μορφή της δουλειάς είτε με τη μορφή της δουλείας κατείχε κεντρικό ρόλο στον έλεγχο του γενικού πληθυσμού. Σε πολλές περιπτώσεις μάλιστα οι διαφορές στον τρόπο διαβίωσης ήταν τόσο δυσδιάκριτες που πρακτικά αποτελούσαν μια ενιαία τάξη. Μέχρι και κάποιες δεκαετίες πριν, η πίεση για την εξεύρεση εργασίας ήταν συνδεδεμένη αποκλειστικά με τον βιοπορισμό, αφού ένας άνεργος που ανήκε στη κοινωνική βάση ήταν σχεδόν αδύνατο να μπορέσει να εξυπηρετήσει τις βασικές ανάγκες διαβίωσης. Αργότερα, στις διαμορφωμένες από τον καπιταλισμό κοινωνίες, όταν η πρόσβαση στα βασικά αγαθά έγινε κάπως ευκολότερη, η πίεση μεταφέρθηκε και σε άλλα επίπεδα. Οι εξουσιαστές συνδέσανε την εργασία με την αρετή, τη δημιουργικότητα και με μια αίσθηση ολοκλήρωσης, διαχέοντας παράλληλα την πίεση της ανεργίας και σε κοινωνικό και ψυχολογικό επίπεδο. Αλλωστε, όπως υποστήριζε και το νόθο αδερφάκι του καπιταλισμού: “Η εργασία απελευθερώνει”.

Το χρηματικό αντίτιμο σταμάτησε να είναι ο μοναδικός αυτοσκοπός. Το κοινωνικό στάτους και τα κοινωνικά προνόμια που δίνουν μια ψευδαίσθηση κοινωνικής ανέλιξης, λογίζονται εξίσου ως ισχυρά κίνητρα στον κόσμο του καπιταλισμού και ανταγωνίζονται την αγοραστική δύναμη του μισθού. Στην πραγματικότητα όμως, σκοπός της μισθωτής σκλαβιάς είναι αποκλειστικά και μόνο η παραγωγή κέρδους για τον κεφαλαιούχο και οποιοδήποτε άλλο όφελος μπορεί να εμφανιστεί σε ψυχολογικό επίπεδο είναι απλά είτε συμπληρωματικό (π.χ. αίσθηση δημιουργικότητας) είτε κοινωνικά κανιβαλιστικό (ψευδαίσθηση κοινωνικής υπεροχής). Για να καταστεί εφικτή όμως η πίεση και στα άλλα επίπεδα όπως προαναφέρθηκε, η εικόνα της μισθωτής εργασίας έπρεπε να μπει στο κάδρο του εξευγενισμού.

Το πρότυπο των προηγούμενων δεκαετιών του μυώδους λευκού άντρα που μέσα από τη σκληρή του δουλειά επιβεβαιώνει τα κοινωνικά του προνόμια αλλάζει. Η εικόνα του/της εργαζόμενου/ης που παράγει για μια εταιρεία γίνεται πλέον πιο πολυσυλλεκτική. Στον εναλλακτικό καπιταλισμό των ημερών μας άλλωστε, θεωρητικά χωράνε όλα τα άτομα, με μια μόνο προϋπόθεση, να παράγουν κέρδος. Μια γυναίκα θεωρείται επιτυχημένη μόνο εάν κάνει καριέρα που να συμβαδίζει με την ανάλογη πατριαρχική τεχνοκρατική προσέγγιση, ενισχύοντας το σεξισμό που είναι από τα πλέον δομικά κομμάτια της σύγχρονης μισθωτής εργασίας.

Αντίστοιχα ένας/μία μετανάστης/τρια θεωρείται επιτυχημένος/η μόνο εάν αποκτήσει χρήματα, ενισχύοντας το ρατσιστικό στερεότυπο των τεμπέληδων και παραβατικών μεταναστ(ρι)ών που αν όμως δουλέψουν σκληρά μπορούν να ξεφύγουν από τη φτώχεια τους. Σε αυτήν την εκδοχή του κοινωνικού κανιβαλισμού στηρίχθηκε και η λογική του αμερικάνικου ονείρου, που ακόμα ανθεί στη Μέκκα του καπιταλισμού. Αυτά όσον αφορά στην εικόνα, γιατί ο σεξισμός και ο ρατσισμός μιας κοινωνίας είναι το πρώτο που συναντάει ένας/μία εργαζόμενος/η στην προσπάθεια αναζήτησης εργασίας.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΘΑΛΑΜΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι διαφορετικές πτυχές της εξουσίας δεν αναπαράγονται μόνο εντός του κοινωνικού πλαισίου. Ενυπάρχουν και σε άλλες μορφές πρωτογενούς οργάνωσης, πιο άμεσες, όπως η οικογένεια.

Ο θεσμός της οικογένειας αποτελεί από πολύ παλιά το βασικότερο κοινωνικό προθάλαμο, αφού εντός της παραδοσιακής πατριαρχικής οικογένειας, είναι που η ψυχολογία μιας εξουσιαστικής κοινωνίας μεταβιβάζεται από γενιά σε γενιά. Οσον αφορά τη σύνδεση της εργασίας με την οικογένεια εξαρτάται από το χρόνο και τον τόπο που εξετάζουμε. Παλαιότερα, αλλά ακόμα και σήμερα σε περιοχές αγροτικές και λιγότερο οικονομικά ανεπτυγμένες, η οικογένεια λειτουργούσε ως μια ενιαία οικονομική μονάδα. Το οικονομικό εισόδημα διαμορφωνόταν από την εργασία που παρείχαν όχι μόνο τα άτομα που στην τωρινή εποχή θεωρούνται δυνητικά ενεργός πληθυσμός αλλά και από τις/τους ανήλικους/ες εργάτ(ρι)ες.

Για την τελευταία και ιδιαίτερη κατηγορία “εργαζομένων”, η διεκδίκηση καλύτερων συνθηκών εργασίας ήταν ακόμα δυσκολότερη, αφού η οποιαδήποτε προσπάθεια θα έπρεπε να έχει πρώτα από όλα την αποδοχή του “αρχηγού” της οικογένειας και διαχειριστή του οικογενειακού εισοδήματος. Στην αντίθετη περίπτωση μια πιθανή απώλεια μεροκάματων που σήμαινε και μείωση οικογενειακού εισοδήματος συνδυαζόταν με την ανάλογη ψυχολογική πίεση από την πλευρά της οικογένειας.

Με αυτόν τον τρόπο η οικειοθελής εκχώρηση των ατομικών εργασιακών δικαιωμάτων για “χάρη” της οικογένειας και η ηθική της εργασίας αποτυπώνονταν στο ατομικό ασυνείδητο από μικρή ηλικία.

Με τη σειρά του όταν ο ανήλικος εκμεταλλεόμενος θα δημιουργούσε την δική του οικογένεια, παίρνοντας και παράλληλα την πατριαρχική θέση που εκ φύσεως θεωρούσε ότι του αναλογούσε, συνήθως θα προσπαθούσε να αναπαράξει το ίδιο μοτίβο σκέψης.

Όταν αργότερα, σε κάποιες δυτικές κοινωνίες, αυτό που η κοινωνιολογία ονόμασε πυρηνική οικογένεια απέκτησε πιο άμεση εξάρτηση από το κράτος (σχολείο για τα παιδιά, κοινωνική ασφάλιση, σύνταξη), σταμάτησε να αποτελεί μια αυτόνομη οικονομική μονάδα. Συνέχισε όμως να αποτελεί έναν από τους κορυφαίους θεσμούς κοινωνικού ελέγχου, διατηρώντας παράλληλα την πατριαρχική της μορφή, αφού οι ευθύνες της διατήρησης της συνεχίζουν να χωρίζονται με βάση το φύλο.

Η πατριαρχική οικογένεια δεν αποτέλεσε τον προθάλαμο της εργασίας μόνο για τα ανήλικα μέλη της. Εκπαίδευε και τις γυναίκες στην απλήρωτη εργασία. Οι μητέρες δούλευαν στα χωράφια, στο σπίτι και οπουδήποτε αλλού μόνο για να στηρίξουν το οικογενειακό εισόδημα που διαχειριζόταν ο “αρχηγός” της οικογένειας.

Η άρνηση της σπουδαιότητας της γυναικείας εργασίας ξεπερνούσε όμως το οικογενειακό επίπεδο, αφού ακόμα και το συνδικαλιστικό κίνημα αγνοούσε το γυναικείο μόχθο για δεκαετίες.

Οι προσπάθειες οργάνωσης σε χώρους εργασίας που πλειοψηφούσαν οι γυναίκες ήρθε αρκετά αργότερα, αφού το συνδικαλιστικό κίνημα που αποτελούταν σχεδόν αποκλειστικά από άντρες έδινε προτεραιότητα στην οργάνωση του σε αυτά που θεωρούσε “αντρικά” επαγγέλματα.

Ακόμα και σήμερα όμως οι πρόσθετες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην αγορά εργασίας (μικρότερος μισθός, δυσκολότερη πρόσβαση σε δουλειές, κ.α.) σχετίζονται άμεσα και με τον οικογενειακό τους “ρόλο”.

Η σύνθεση της πατριαρχικής και της κρατικής εξουσίας είχε πάντα σαν αποτέλεσμα τον πολλαπλασιασμό της καταπίεσης, με όποιον τρόπο και αν αλληλεπιδρούσαν μεταξύ των εποχών και των κοινωνιών.

Για αυτό και η τήρηση των όρων τη μισθωτής σκλαβιάς είναι πρωτίστως ζήτημα εθελοδουλίας και δευτερευόντως καταστολής, αφού βασίζεται στην συναίνεση και την αποδοχή των καπιταλιστικών και πατριαρχικών αξιών από μικρή ηλικία.

**Let's cut ourselves free
from
AUTHORITY**

Η ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΩΣ ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΜΑΣ

Η αποδοτικότητα του ατόμου μέσα από τον ανταγωνισμό, ενυπάρχει στη φύση της καπιταλιστικής εργασίας. Και για να μεγιστοποιηθεί, πολλές φορές το άτομο επαναλαμβάνει μια απόλυτα εξειδικευμένη δραστηριότητα. Ένα συνεχές μοτίβο, χωρίς πολλές φορές να γνωρίζει το είδος της εργασίας που διατελεί ο προηγούμενος ή επόμενος κρίκος της αλυσίδας παραγωγής. Και παρόλο που το αποτέλεσμα και πάλι είναι απόλυτα εξαρτώμενο από το σύνολο, η απόσταση δύο διαδοχικών κρίκων μπορεί να απέχει πλέον τόσο, που να αφαιρεί από το άτομο όχι μόνο την κοινωνικοποίηση στο χώρο δουλειάς αλλά και την όποια δυνατότητα συλλογικής οργάνωσης και δράσης.

Ο καταμερισμός της εργασίας όπως και το αέναο κυνήγι των ατομικών δεξιοτήτων δεν είναι μόνο τεχνικά ζητήματα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή υπερκέρδους, αλλά μια διαδικασία μετατροπής του τρόπου εργασίας σε τρόπο ζωής.

Για αυτό και δεν αρκεί η αναπροσαρμογή των όρων και των συνθηκών της αλλά απαιτείται επαναπροσδιορισμός της ίδιας της, της φύσης. Η μισθωτή εργασία όχι μόνο επιβάλλεται, αλλά αποτελεί μια κοινωνική σχέση που έχει ενσωματωθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε να καταλήγει δομικό κομμάτι της κοινωνίας μας.

Μετράμε και συγκρίνουμε τα προϊόντα, τις υπηρεσίες έως και την ποιότητα ζωής μας με βάση το χρόνο εργασίας, κάτι που μας οδηγεί αναπόφευκτα και στη σύγκριση και την αξιολόγηση πράξεων, συμπεριφορών και ανθρώπων σύμφωνα με αυτό το κριτήριο.

Μέσα σε αυτό το ασφυκτικό πλαίσιο του ετεροκαθορισμού της ζωής που επιβάλλουν οι κανόνες του καπιταλισμού καταστρέφονται και τα φυσικά κίνητρα της εργασίας όπως η αυτενέργεια και η ικανοποίηση της αποτύπωσης του θετικού αντίκτυπου της ατομικής συνεισφοράς στο συλλογικό περιβάλλον. Όπως δηλαδή η φύση τα έχει “επιβάλλει” στον άνθρωπο για την ύπαρξη του.

ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΩΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Σε πολλές περιπτώσεις οι υπέρμαχοι του κυρίαρχου πολιτικού συστήματος αναφέρουν το δίπολο κρατική οργάνωση ή επικράτηση του νόμου της ζούγκλας. Η φύση όμως δε λειτουργεί με το λεγόμενο νόμο της ζούγκλας.

Οι καπιταλιστικές κοινωνίες είναι αυτές που έχουν δομηθεί πάνω στην εξέλιξη του ατομικού ανταγωνισμού και των ατομικών ενστίκτων εις βάρος των κοινωνικών ενστίκτων του ατόμου. Αντίθετα, τα οικοσυστήματα είναι από τη φύση τους συνεργατικά. Συνήθως κάθε πλάσμα ενός οικοσυστήματος υπάρχει, ζει και δραστηριοποιείται εντός ενός μεγαλύτερου συνόλου. Και πολλές φορές οι διαφορετικές ομαδοποιήσεις ενεργούν με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται μια ισορροπία. Παρά τις ανταγωνιστικές σχέσεις θηρευτή-θηράματος που μπορεί να υπάρχουν, κανένα πλάσμα δεν εξαφανίζεται από ένα οικοσύστημα όταν δεν επηρεάζεται άμεσα ή έμμεσα (π.χ. αύξηση των θερμοκρασιών λόγω της κλιματικής αλλαγής) από την ανθρώπινη παρουσία.

Αυτό οφείλεται στο ότι η όποια είδους “εργασία” στη φύση τελειώνει με την κάλυψη των βασικών αναγκών.

Η υπερσυσσώρευση προϊόντων ή η έλλειψη επαρκούς πρόσβασης σε αυτά από ένα μεγάλο κομμάτι του συνόλου, είναι ανθρωπογενείς “καινοτομίες”. Το αποτέλεσμα της έλλειψης κεντρικής εξουσίας στο ζωικό βασίλειο δεν είναι όπως προβάλλεται το χάος, αλλά η αρμονία μέσα από την αταξία. Όπως και στη φύση έτσι και στις ανθρώπινες κοινωνίες, όταν τα άτομα έχουν την ατομική τους ελευθέρια, δημιουργούν μορφές οργάνωσης που μπορούν να τους προσφέρουν αυτά που πραγματικά χρειάζονται.

Η ύπαρξη του κράτους το μόνο που κάνει είναι να καταστέλλει και να αδρανοποιεί την ικανότητα των κοινωνιών να αυτορυθμίζονται με βάση τις κοινές τους ανάγκες.

Ακόμα όμως και στην κοινωνία για την οποία αγωνιζόμαστε, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η επάρκεια των βασικών αγαθών. Κάτι που συνεπάγεται πρακτικά κάποιου είδους εργασία. Ο άνθρωπος ως μέρος ενός φυσικού συστήματος “υποχρεούται” να εργαστεί για να καλύψει τις βασικές του ανάγκες. Πριν εξετάσουμε όμως τη φύση της εργασίας σε αυτή την κοινωνία, θα πρέπει να αναρωτηθούμε για την αναγκαιότητα της παραγωγής

ορισμένων προϊόντων και της παροχής ορισμένων υπηρεσιών. Αν ένα μεγάλο μέρος των προϊόντων που παράγουμε εξυπηρετούν μόνο τις ανάγκες υπερκατανάλωσης στην καπιταλιστική κοινωνία, γιατί να συνεχίσουμε να τα παράγουμε;

Αν ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού είναι παγιδευμένο σε εργασίες που χρησιμεύουν μόνο στη διατήρηση του συστήματος εκμετάλλευσης γιατί να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε σε αυτές;

Και τελικά πόσες δουλειές από αυτές που κάνουμε είναι αναγκαίες σε μια αταξική αναρχική κοινωνία και πόσες υπάρχουν απλά για τη διαιώνιση του τωρινού οικονομικού συστήματος;

ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΜΑΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΤΟΥΣ

Στις σύγχρονες κοινωνίες σε αντίθεση με τις προβιομηχανικές, οι πρωτογενείς οικονομικά δραστηριότητες δεν συνδέονται άμεσα με τις βασικές ανάγκες του πληθυσμού. Η τροφή, η στέγαση, ο ρουχισμός κ.α. δεν παράγονται για την κοινωνική βάση, δεν ανταλλάσσονται παρά μόνο αγοράζονται και καταναλώνονται.

Η ανάγκη για κάλυψη των απαραίτητων αυτών αναγκών, εγκλωβίζει ακόμα περισσότερο το εργατικό δυναμικό στη ψευδαίσθηση του μονόδρομου της μισθωτής εργασίας.

Ένα από τα μεγαλύτερα εργαλεία ελέγχου του συστήματος είναι να προσπαθεί να απομονώσει τον/την εργαζόμενο/η από το σύνολο και να του επιβάλει το μότο του: “Δούλευε για το φαί σου και την ευημερία σου”. Στην πραγματικότητα όμως, η κάλυψη των βασικών αναγκών από τη φύση της είναι μια συνεργατική διαδικασία. Για αυτό και προτεραιότητα πρέπει να είναι η δημιουργία των κοινωνικών σχέσεων, που μεταξύ άλλων θα καλύψουν και τις ανάγκες του συνόλου.

Η περίσσεια εργασίας σε μια καπιταλιστική κοινωνία οδηγεί σε παραγωγή πλεονασμάτων που συνεπάγονται παραγωγή υπερκέρδους. Τα αντίστοιχα πλεονάσματα από την άλλη, σε μια αταξική κοινωνία μπορούν να απελευθερώσουν μέλη της κοινωνίας από το να παράγουν για τον εαυτό τους, επιτρέποντας να παράγουν και για άλλα μέλη, γηραιότερα ή πιο ευπαθή.

ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΣΤΟΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ

Οι όροι και τα μέσα της μισθωτής εργασίας αλλάζουν συνεχώς. Δε μπορούμε να μη συνυπολογίσουμε στην όλη εξίσωση, την εξέλιξη της τεχνολογίας και να προσπαθούμε να αξιολογήσουμε τις συνθήκες που διαμορφώνονται με όρους προηγούμενων αιώνων. Το φαινομενικά παράδοξο σε αυτήν την περίπτωση είναι ότι ενώ η τεχνολογία καθιστά μια εργασία ευκολότερη και γρηγορότερη, ο χρόνος της όλο και περισσότερο αυξάνεται. Αντί η τεχνολογία δηλαδή να απεγκλωβίζει τον/την εργαζόμενο/η από ένα μέρος του μόχθου, αντ' αυτού τον/την αναγκάζει να κινείται με γρηγορότερους ρυθμούς ώστε να είναι πιο παραγωγικός/η.

Τον ρόλο του επιστάτη/τριας στο εργοστάσιο ή στο χωράφι έχει αναλάβει τώρα μια κάμερα ή η οθόνη ενός υπολογιστή, ως μέσο άμεσης εποπτείας. Και ενώ τα τεχνολογικά μέσα όπως προαναφέραμε θα μπορούσαν να απαλλάξουν τον άνθρωπο, αν όχι από το σύνολο της εργασίας, τουλάχιστον από ένα μέρος της, η "χειραφέτηση" του από τα συστήματα εξουσίας είναι αδύνατη.

Αυτό αποδεικνύει με έναν ακόμα τρόπο ότι τα μέσα, υπηρετούν μόνο τις ανάγκες του συστήματος και ότι η φύση της εργασίας δε μπορεί να αλλάξει ριζικά όσο οι αγώνες επιμένουν να έχουν αποκλειστικά αιτηματική/δικαιωματική χροιά. Αυτό το μονοπάτι αντίδρασης μπορεί προσωρινά να εξασφαλίσει καλύτερους όρους, κάτι που δε θεωρούμε σε καμία περίπτωση ότι είναι αμελητέο επίδικο, αλλά δεν μπορεί να οδηγήσει τον/την εργάτη/τρια στον τελικό προορισμό, που δεν είναι άλλος από την απελευθέρωση από τα δεσμά της μισθωτής σκλαβιάς.

ΕΝΤΟΣ Η΄ΕΚΤΟΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ?

Τα περισσότερα άτομα που προέρχονται από την κοινωνική βάση είτε δεν έχουν τη δυνατότητα και τη διάθεση, είτε δεν γνωρίζουν τον τρόπο να δοκιμάσουν να ζήσουν στις παρυφές του συστήματος που μας εκμεταλλεύεται.

Κυρίως επειδή η έννοια της ιδιοκτησίας έχει εντυπωθεί μέσα μας από πολύ μικρή ηλικία και η επιλογή της εργασίας στα πλαίσια που προσφέρεται, παρουσιάζεται σαν ο μόνος τρόπος επιβίωσης εντός του οικονομικού συστήματος.

Ακόμα και τα άτομα που εντάσσονται σε οικοκοινότητες που προσπαθούν να επιτύχουν τους στόχους της αυτάρκειας και της αυτονομίας, σπάνια το καταφέρνουν, αφού οι κοινότητες δυσκολεύονται να αποτινάξουν ολοκληρωτικά το καπιταλιστικό πλαίσιο που τις περικλείει (χρήμα, προμήθειες, κ.α.)

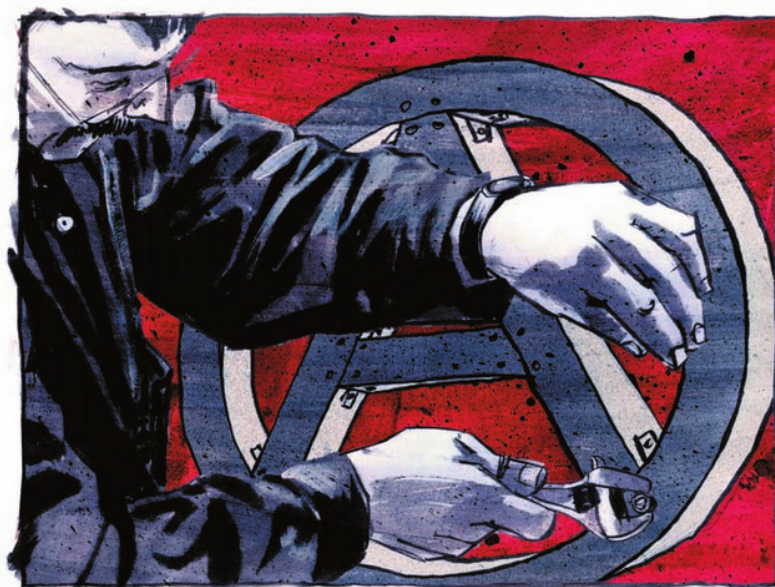
Για αυτό και για να αποκοπεί ο ομφάλιος λώρος που συνδέει το άτομο με το καπιταλιστικό πλαίσιο που το καταδυναστεύει χρειάζεται συνδυασμός δύο βασικών προϋποθέσεων.

Η μία βασική προϋπόθεση για την απελευθέρωση από τη μισθωτή σκλαβιά είναι η κάλυψη ενός μέρους ή του συνόλου των αναγκών μας με εξωσυστημικούς τρόπους, αξιακά συμβατούς μεταναρχικά ιδανικά. Η άλλη, είναι η καταστροφή του υπάρχοντος οικονομικού συστήματος, έτσι ώστε η εργασία να πάψει να συνδέεται με την οικονομία, αλλά να γίνει μια κοινωνική δραστηριότητα χρήσιμη για τις μελλοντικές μας κοινότητες.

Ο ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΜΕ ΜΙΑ ΔΥΣΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Έχει χυθεί πολύ μελάνι και έχουν αναλυθεί από πολλές συλλογικότητες/ομάδες οι λεπτομέρειες του νέου σφαιριστικού νόμου Χατζηδάκη για την εργασία. Από την άλλη, οι τελάληδες του νεοβασιλέα προσπάθησαν για μια ακόμα φορά μέσα από τον παραμορφωτικό δημοσιογραφικό φακό, να εξευγενίσουν την επιστροφή στις εργασιακές συνθήκες της εποχής που προηγήθηκε της εξέγερσης των εργατών στο Σικάγο.

Αλλά όσο χιλιοπαιγμένη και να είναι η εξιδανικευμένη εικόνα της κοινωνικής πραγματικότητας η ασφυκτική και ισοπεδωτική καθημερινότητα αποτελεί κοινωνική νομοτέλεια για τις/τους εργαζόμενες/ους. Μια ακολουθία γεγονότων που ξεκινά από τις αδηφάγες ορέξεις κεφαλαίου και κράτους εκφρασμένες με τη μορφή ενός νομοσχέδιου.

Στη συνέχεια το νομοσχέδιο γίνεται νόμος, ο νόμος δυστυχώς δεν καταργείται στα οδοφράγματα και καταλήγουμε με την κοινωνική βάση να προσπαθεί να κατανοήσει τι σημαίνει η νέα πραγματικότητα ή στην καλύτερη περίπτωση να προσπαθεί να ανασυνταχθεί ενάντια στη νέα συνθήκη.

Ακόμα και τις εποχές των έντονων κοινωνικών ζυμώσεων που οι δρόμοι ανήκαν αποκλειστικά στον κόσμο της εξέγερσης, τις ημέρες μετά την ψήφιση ενός νομοσχεδίου ακολουθούσε μια αποκλιμάκωση των αντιδράσεων και στην καλύτερη περίπτωση τα μαχητικότερα κομμάτια της κοινωνίας προετοιμάζονταν για τις επερχόμενες κινητοποιήσεις.

Τα νομοσχέδια σπάνια ματαιώνονταν στο δρόμο, κάτι που έκανε την αποτελεσματικότητα των συγκρούσεων να αμφισβητείται, κυρίως από το σύνολο της αριστεράς αλλά και από ένα μεγάλο κομμάτι του όποιου “ανταγωνιστικού κινήματος” που έτσι κι αλλιώς κινούταν ή έστω φλέρταρε με το δρόμο της εκλογικής αφομοίωσης, αδυνατώντας να καταλάβει ότι οι συγκρούσεις εκτός των άλλων γεννούν εξεγερμένες συνειδήσεις.

ΤΟ ΠΡΙΝ, ΤΟ ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

Η ανατροπή νόμων και σχέσεων συμπεριλαμβανομένων και των εργασιακών είναι μια διαδικασία η οποία συμπεριλαμβάνει το πριν, το τώρα και το μετά των συγκρούσεων. Το πριν και το μετά εκφράζεται από μια ποικιλία πολύμορφων δράσεων που προετοιμάζουν και κλιμακώνουν τη διάθεση σύγκρουσης με τους εξουσιαστικούς μηχανισμούς που ελέγχουν τις σχέσεις εργασίας και ζωής.

Η δημιουργία πολιτικών καταλήψεων και καταλήψεων στέγης ως δομές “ανομίας” και έμπρακτης αλληλεγγύης, που μπορούν να δώσουν πρακτικές καθημερινές λύσεις απεγκλωβισμού από την εξάρτηση από το κράτος και τις δομές τους.

Η ανταλλαγή προϊόντων και υπηρεσιών που καταργούν στην πράξη τη χρήση του χρήματος και της έννοιας του κέρδους.

Τα συνεταιριστικά μοντέλα παραγωγής που μπορούν να μειώσουν την εξάρτηση από τους όρους που επιβάλλει η αγορά. Η κατάληψη των μέσων παραγωγής ως εναλλακτικό μέσο άρνησης των καπιταλιστικών σχέσεων εργασίας. Οι συλλογικές και ατομικές απαλλοτριώσεις ως επιστροφή ενός μέρους της εργασιακής βίας και αυθαιρεσίας.

Η οργάνωση σε επίπεδο γειτονιάς και σε επίπεδο εργασίας, αφού η αλληλεγγύη και η διάθεση για σύγκρουση ευνοείται από τις συντροφικές επαφές και σχέσεις, που μπορούν να προετοιμάσουν το έδαφος για μια νέα κοινωνικοποιημένη οικονομία από τα κάτω.

Και για το μετά, οι τόσο αναγκαίες συγκρούσεις των ημερών ψηφίσης ενός νομοσχεδίου, να μετουσιώνονται σε εξίσου δυναμικές ενέργειες αντίστασης και άρνησης της εφαρμογής των ψηφισμένων νόμων σε καθημερινή βάση. Αυτή η αλληλουχία δημιουργίας και αντίστασης μπορεί να θέσει σε στερεότερες βάσεις την αποτελεσματικότητα των στιγμών της όξυνσης του κοινωνικού πολέμου. Σε περιόδους άλλωστε κοινωνικών αναταραχών, όταν μέσα από τη συνείδηση αναπτύσσεται η εξεγερσιακή ταυτότητα, τα εξεγερμένα υποκείμενα στη μεγάλη τους πλειοψηφία αδιαφορούν για την προεξεγερσιακή καθημερινή ρουτίνα. Αρνούμενα τη μισθωτή εργασία και αποτινάσσοντας την ιδιότητα του/της εργαζόμενου/ης, κάνουν το πρώτο βήμα για την κοινωνική απελευθέρωση. Όταν η ένταση των εξεγερτικών γεγονότων φθίνει, η πρώτη συνειδητοποίηση της ήττας, έρχεται με την επιστροφή στην δουλειά που παίρνει και το χαρακτήρα τιμωρίας.

Η ΜΕΡΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Όπως ήδη έχει αναλυθεί, η οργάνωση του εργατικού δυναμικού σε σωματεία βάσης και αναρχικές εργατικές ομοσπονδίες είναι ένα σημαντικό βήμα αλλά όχι ικανό από μόνο του να οδηγήσει στην ανατροπή της καπιταλιστικής οργάνωσης του κράτους και των ιεραρχικών κοινωνικών σχέσεων που αυτή “παράγει”. Χωρίς την οργάνωση των ατόμων σε ένα πολύπλευρο επίπεδο συνελεύσεων γειτονιάς, καταλήψεων στέγης και καταλήψεων χώρων εργασίας, οι αγώνες για την ανατροπή παραμένουν ευχολόγιο για την ευόδωση των επόμενων αγώνων (“κανένας αγώνας δεν πάει χαμένος”, “χαμένοι είναι οι αγώνες που δεν γίνονται”).

Η αλληλεγγύη, η δημιουργία αντι-ιεραρχικών σχέσεων καθώς και οι απαλλοτριώσεις για την απόκτηση αγαθών και την ενίσχυση των ανέργων, των απεργών και κάθε μέλους της κοινότητας που έχει ανάγκη, μπορούν να οδηγήσουν στην συνέχιση των συγκρούσεων και στην άρνηση της μισθωτής εργασίας με στόχο την συνολική ανατροπή του καπιταλισμού ως του κυρίαρχου μοντέλου όχι μόνο παραγωγής αλλά και συνολικότερης οργάνωσης της ίδιας της ζωής των ανθρώπων.

Από την άλλη, δεν μπορούμε παρά να αναγνωρίσουμε ότι ακόμη και αν η μερικότητα των αιτημάτων ή η σταδιακή εξασθένιση του αγώνα και οι φαινομενικές ήττες, εμποδίζουν την σύνδεση με ένα συνολικότερο αίτημα διεκδίκησης ενός άλλου τρόπου ζωής, οι ρωγμές που μπορεί να δημιουργήσει μια απεργία έχουν την αξία τους ως παραδείγματα συλλογικού αγώνα και διεκδίκησης και ως το πρώτο αναγκαίο βήμα των “από τα κάτω” για να κλονίσουν έστω και λίγο την πεποίθηση της ηγεμονίας και παντοδυναμίας του καπιταλισμού.

Απόδειξη της σημαντικότητας των απεργιακών αγώνων και της δυσαρέσκειας που προκαλούν στο κεφάλαιο και τους προστάτες του, αποτελεί η ποινικοποίηση της απεργίας που πολύ πρόσφατα, καλοκαίρι του 2021, νομοθετήθηκε και από το ελληνικό κράτος.

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΜΕΡΙΚΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΑΠΕΡΓΙΩΝ

Από την προκήρυξη της πρώτης απεργίας στον κόσμο, από το σωματείο τυπογράφων εργατών στην Αμερική το 18ο αιώνα έχουν περάσει σχεδόν 300 χρόνια στα οποία οι εργά(ρι)ες σε όλο τον κόσμο διεκδικούν μεγαλύτερο μερίδιο από τον πλούτο που παράγουν. (Ιστορικά, η πρώτη απεργία χρονολογείται το 1156 π.Χ., όταν οι εργάτες στην κατασκευή πυραμίδων, αλλά και οι ζωγράφοι του Ραμσή του 3ου σταμάτησαν να δουλεύουν με σκοπό να πάρουν τα δεδουλευμένα τους). Οι αγώνες για 8ωρη δουλειά συνεχίστηκαν από τους οικοδόμους της Αυστραλίας το 1817 παίρνοντας τη σκυτάλη από τους Καναδούς συναδέλφους τους, οι εργασιακές διεκδικήσεις των οποίων στέφθηκαν με επιτυχία λίγα χρόνια νωρίτερα. Ωθούμενοι από τον γενικότερο εργατικό αναβρασμό των δεκαετιών του 1870 και του 1880, οι εργάτες των Ηνωμένων Πολιτειών προχώρησαν σε εξαιρετικά μαζικές κινητοποιήσεις στο Σικάγο τον Μάιο του 1886, (350.000 εργάτες σε 1.200 εργοστάσια με μέσο όρο απεργίας τις 20 ημέρες) διεκδικώντας μείωση των ωρών εργασίας και καλύτερες εργασιακές συνθήκες.

Οι αιματηρές απεργίες των ανθρακωρύχων στις δυτικές περιοχές των ΗΠΑ το 1890 και η γενικευμένη καταστολή των αφεντικών ώθησε άλλωστε τους/τις εργά(ρι)ες της Αμερικής στην ίδρυση του σωματείου των Βιομηχανικών Εργατών του Κόσμου (IWW), ενάντια στον καπιταλισμό και τον εξαρτημένο συνδικαλισμό ενώ για πρώτη φορά συμπεριλήφθηκαν και διεκδικήσεις μεταναστ(ρι)ών, μαύρων και γυναικών.

Διακηρύσσοντας ότι μεταξύ των αφεντικών και εργατ(ρι)ών δεν υπάρχει τίποτα κοινό και ότι “η πάλη πρέπει να συνεχιστεί έως ότου οργανωθούν, όλοι οι εργαζόμενοι του κόσμου, πάρουν την κατοχή των μέσων παραγωγής, καταργήσουν το σύστημα της μισθωτής εργασίας και ζήσουν σε αρμονία με τη φύση”, το IWW αποτελεί την πρώτη οργανωμένη προσπάθεια των “από τα κάτω” για κατάργηση της μισθωτής σκλαβιάς με προτάγματα που αναφέρονται σ’ ένα συνολικότερο τρόπο ζωής.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΑΠΕΡΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΤΑΛΙΚΟΥ ΜΑΗ

Τον 20ο αιώνα κάποιες απεργίες ξεπέρασαν τα στενά πλαίσια των συντεχνιακών αιτημάτων και χωρίς να έχουν ως πρόταγμα την επανάσταση και την πλήρη ανατροπή, έθεσαν τη δυνατότητα της ενότητας στη δράση μεταξύ διαφόρων κοινωνικών ομάδων. Το φοιτητικό και μαθητικό κίνημα του Μάη του '68, αμφισβητώντας την ιεραρχία στον τομέα της εκπαίδευσης και διακηρύσσοντας την αυτοδιεύθυνση των συλλογικών οργάνων, συμπαρασύρει δέκα εκατομμύρια Γάλλους εργάτ(ρι)ες, τα 2/3 δηλαδή του εργατικού δυναμικού, στους δρόμους. Η κυβέρνηση ανίκανη να σπάσει την απεργία, προκηρύσσει εκλογές.

Ο Μάης του '68 λήγει με τη κυβέρνηση να βγαίνει ισχυρότερη μετά τις εκλογές, όμως έχουν τεθεί στο επίκεντρο μελλοντικών αγώνων νέοι τρόποι διεκδίκησης, όπως οι καταλήψεις και η αυτοδιεύθυνση σε εργασιακούς χώρους.

Ένα χρόνο αργότερα, στο βορρά της Ιταλίας, οι άθλιες συνθήκες εργασίας στα βαφεία της Fiat και στα χυτήρια της Pirelli, τα υψηλά ενοίκια στις εργατογειτονιές, το υψηλό κόστος μετακίνησης και ο κοινωνικός ρατσισμός που υφίστανται οι νέοι/ες εργάτ(ρι)ες από τον φτωχό νότο είναι οι συνθήκες που συνετέλεσαν στην οργάνωση ενός μαζικού κινήματος. Παράλληλα με τις απεργίες ξεκινάνε στα εργοστάσια και οι προσπάθειες για τη δημιουργία συνελεύσεων βάσης με την άμεση εκλογή "αντιπροσώπων" στα τμήματα και με σύνθημά "αντιπρόσωποι είμαστε όλοι", προωθώντας μια λειτουργία παρέμβασης που έθετε τις βάσεις για την καινούργια μορφή των εργοστασιακών συμβουλίων.

Την άνοιξη του '69 εσωτερικοί/ες μετανάστ(ρι)ες από τον φτωχό Νότο, νεολαίοι/ες, νοικοκυρές, φτωχοί των εργατογειτονιών στο Μιλάνο και στο Τορίνο, διεκδικούν τη μείωση των ενοικίων στις εργατικές κατοικίες σε μια τεράστια διαδήλωση έξω από το εργοστάσιο της Fiat στο Τορίνο. Ωστόσο, η αφομοίωση των νέων μορφών οργάνωσης στα εργοστάσια από τα ελεγχόμενα συνδικάτα της εργοδοσίας, οδηγεί στην σταδιακή οπισθοχώρηση των απεργών. Ήδη όμως το μικρόβιο της ανυποταξίας και της επιθυμίας της οργάνωσης των "από τα κάτω" με δικούς τους όρους είχε καταφέρει να διαδοθεί.

Αργότερα, το 1977 εξελίχθηκε η σύντομη περίοδος της Αυτονομίας. Μια περίοδος που χαρακτηρίστηκε από τους αγώνες για την κατοικία, του αγώνες για τη/και στη φυλακή, τους φεμινιστικούς αγώνες, τις καταλήψεις και τους κοινοβιακούς πειραματισμούς, τις απαλλοτριώσεις από super markets και τη διανομή των προϊόντων τους πίσω σε εκείνους/ες που τα παρήγαγαν.

Η φθίνουσα πορεία

και η σταδιακή υποχώρηση των σωματείων στα εργοστάσια σε συνδυασμό με την πολιτική συστράτευση όλων των κομμάτων ενάντια στις ενέργειες των ένοπλων οργανώσεων που ήταν γενικευμένες

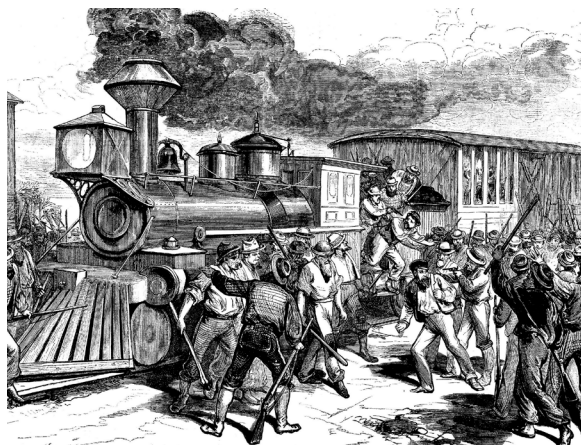
την περίοδο αυτή, αποτέλεσαν και την αρχή του τέλους του ιταλικού Μάη.

Η ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΘΑΤΣΕΡΙΣΜΟ

Πολυάριθμες απεργίες με περισσότερο ή λιγότερο θετικά αποτελέσματα για τις/ τους εργά(ρι)ες δεν σταμάτησαν να γίνονται στην Ευρώπη, όλες τις προηγούμενες δεκαετίες. Το 1984 στην Αγγλία 100.000 ανθρακωρύχοι κατέβηκαν σε απεργία για ένα περίπου χρόνο, αφού η Θάτσερ ανακοίνωσε μειώσεις θέσεων εργασίας που αντιστοιχούσαν σε 20.000 θέσεις.

Στο απόγειο της η απεργία απαριθμούσε 165.000 εργά(ρι)ες. Η συγκεκριμένη θεωρείται μια από τις εμβληματικότερες σύγχρονες απεργίες σε ευρωπαϊκό έδαφος, που έληξε μετά από 12 μήνες εξαντλητικής πίεσης και αφού ενάντια στους απεργούς είχαν συστρατευθεί από την πρώτη στιγμή όλες οι καθεστωτικές και αντιεξεγερτικές δυνάμεις (μπάτσοι, ΜΜΕ, δικαστικό σώμα, απεργοσπάστες, νοικοκυραίοι, εργατοπατέρες). Η εργατική οπισθοχώρηση αποτέλεσε

της παύσης της απεργίας των ανθρακωρύχων άφησε βαθιές τις πληγές της στο εργατικό, κινηματικό και κοινωνικό πεδίο (με μεγάλα κομμάτια της κοινωνίας να έρχονται αντιμέτωπα τα επόμενα χρόνια με πολιτικές που τα οδηγούν στο φάσμα της ακραίας φτώχειας). Τα εργατικά συνδικάτα ως απόρροια των πολιτικών τους επίλογων τη συγκεκριμένη περίοδο, δεν κατάφεραν ποτέ ξανά να επανακτήσουν την πρότερη δυναμική τους, αφού η ηγεσία τους δεν άφησε καμιά στιγμή να μετουσιωθεί η ακατέργαστη οργή των εργα(ρι)ών και των αλληλέγγυων σε οργανωμένη αντικρατική βία.

Αναπόφευκτα, τα επόμενα χρόνια οδήγησαν στην επέλαση του Θατσερισμού με την επιβολή του ακραίου νεοφιλελεύθερου μοντέλου της κοινωνίας των 2/3 που μέχρι τότε είχε βρει πρόσφορο έδαφος για ευρεία εφαρμογή μόνο από τη δικτατορία του Πινοσέτ. Η συγκεκριμένη απεργία ήταν σημείο καμπής και για κομμάτια του αναρχικού χώρου που ερχόμενα σε επαφή με τα μαχητικότερα κομμάτια των απεργών άρχισαν να επανατοποθετούν τα εργατικά ζητήματα ψηλότερα στη θεματολογία των αναρχικών συζητήσεων και παρεμβάσεων.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΕΝΟΣ ΠΑΝΙΣΧΥΡΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

Μια από τις μεγαλύτερες απεργίες στην ιστορία της Αμερικής έλαβε χώρα το 1970 όταν 210.000 ομοσπονδιακοί ταχυδρόμοι σταμάτησαν να εργάζονται για 8 ημέρες. Η απεργία είχε χαρακτηριστεί παράνομη από την κυβέρνηση ενώ δεν προκηρύχτηκε από τα σωματεία των ταχυδρόμων αλλά από την βάση των εργαζομένων οι οποίοι/ες επέδειξαν ισχυρό πνεύμα αλληλεγγύης και αποφασιστικότητας. Η δυναμική της εξέλιξη κατάφερε να αναδείξει την σημαντικότητα των συλλογικών διεκδικήσεων χωρίς την διαμεσολάβηση συνδικαλιστών ή σωματείων.

Ο τότε πρόεδρος Νίξον επιστράτευσε στρατιώτες για την μεταφορά σημαντικών δεμάτων και γραμμάτων, ενώ το Κογκρέσο τελικά μετά από τις πιέσεις που δέχονταν λόγω και της δυσλειτουργίας του Χρηματιστηρίου ενέκρινε αύξηση 6% στους μισθούς των εργατριών στα ταχυδρομεία.

Η απεργία αυτή παρότι ούτε απέκτησε έντονα μαχητικά χαρακτηριστικά, ούτε ενέπλεξε ενεργά σημαντικό κομμάτι της κοινωνίας, έμεινε στην ιστορία ως το πρώτο βήμα αμφισβήτησης των συνθηκών κυριαρχίας του “παντοδύναμου” ομοσπονδιακού κράτους των ΗΠΑ στους εργαζόμενους.

Μέχρι τότε οι ομοσπονδιακοί εργαζόμενοι δε μπορούσαν να απεργήσουν, να υποστηρίξουν μια απεργία εργαζομένων σε άλλον τομέα ή ακόμα και να διαπραγματευτούν συλλογικά μισθούς, παροχές και συνθήκες εργασίας. Όπως και κάθε απεργία έτσι και αυτή δεν μπορούμε να τη διαχωρίσουμε από την συνολική κοινωνική πραγματικότητα.

Και ίσως η οπισθοχώρηση του ομοσπονδιακού κράτους να μην ήταν εφικτή εάν στις ΗΠΑ των 70s ταυτόχρονα με την απεργία των ομοσπονδιακών ταχυδρόμων δεν συνυπήρχαν και άλλα κινήματα στους δρόμους, όπως το αντιπολεμικό, το φεμινιστικό, ή το κίνημα των αφροαμερικανών που αμφισβητούσαν ευθέως παγιωμένες κοινωνικές σχέσεις και συνθήκες.

ΟΙ ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΑΠΕΡΓΙΕΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΠΑΓΙΩΜΕΝΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΑΙΩΝΩΝ

Η μεγαλύτερη απεργία των τελευταίων χρόνων έλαβε χώρα στην Ινδία το 2020 ύστερα από 20 σχεδόν χρόνια, όταν 250 εκατομμύρια εργάτ(ρι)ες και αγρότ(ισσ)ες αλλά και εργαζόμενοι/ες στο δημόσιο τομέα, κατάφεραν να παραλύσουν όλες σχεδόν τις λειτουργίες του κράτους αλλά και να προκαλέσουν την διακοπή των μεταφορών και μετακινήσεων “κατεβαίνοντας” σε διήμερη απεργία με σκοπό μεγαλύτερη ασφάλεια στους χώρους εργασίας και αύξηση στους μισθούς.

Παρά την άγρια καταστολή που δέχτηκε από τους μπάτσους, το ενιαίο μέτωπο αγροτικών ενώσεων και τα εργατικά συνδικάτα παρέμειναν ενωμένα στις επιθέσεις που δέχτηκαν σε όλη τη διάρκεια των κινητοποιήσεων, αφήνοντας έτσι μια ισχυρή παρακαταθήκη για μελλοντικούς αγώνες, αφού η ενιαία δράση τους φάνηκε να τρομοκρατεί τ' αφεντικά και την κυβέρνηση. Με αιτήματα ενάντια στην αναποτελεσματική διαχείριση της πανδημίας, καθώς και την αντιλαϊκή πολιτική της κυβέρνησης, που έχει οδηγήσει στην έσχατη εξαθλίωση εκατομμύρια ανθρώπους, οι απεργοί διαμόρφωσαν ένα Χάρτη Κοινών Αιτημάτων για την ανάσχεση της φτώχειας στην οποία ζουν εκατομμύρια άνθρωποι στην Ινδία, αλλά και ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις βασικών δημόσιων αγαθών.

Μετά από ένα χρόνο πιέσεων και διαδηλώσεων, η μεγαλύτερη οργανωμένη απεργία στον κόσμο, όπως χαρακτηρίστηκε, είδε τον "ισχυρό" πρωθυπουργό Μόντι να δίνει διαβεβαιώσεις ότι θα ικανοποιήσει τα περισσότερα από τα αιτήματα των αγροτών. Μερικά από τα οποία περιελάμβαναν, την απόσυρση καταγγελιών κατά των διαμαρτυρούμενων καλλιεργητών και αποζημίωση για τις οικογένειες όσων πέθαναν κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΞΕΓΕΡΣΗ

Λίγες απεργίες έχουν καταφέρει να οδηγήσουν σε εξέγερση όπως αυτή το 2006 στην Οαχάκα του Μεξικού. Πάνω από 70.000 δάσκαλοι/ες κατέβηκαν σε απεργία διαρκείας για ένα περίπου μήνα με αίτημα την αναβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης χωρίς ταξικούς διαχωρισμούς μεταξύ ιθαγενών και μη, τη βελτίωση των συνθηκών στα σχολεία, την αύξηση στους μισθούς τους αλλά και τη μέριμνα για τους/τις μαθητή(ρι)ες που λιποθυμούσαν λόγω πείνας. Η ωμή καταστολή από πάνοπλους μπάτσους με πλαστικές σφαίρες και εναέριες ρίψεις δακρυγόνων είχε σαν αποτέλεσμα αρκετά θύματα και ακόμη περισσότερους τραυματισμούς και διώξεις.

Και ακριβώς αυτό το γεγονός ήταν που πυροδότησε μια πλατιά κοινωνική εξέγερση η οποία συμπεριέλαβε τόσο τους ζαπατίστας, όσο και αρκετές αριστερές οργανώσεις αλλά και πλήθος ανένταχτου κόσμου.

Η Λαϊκή Συνέλευση της Οαχάκα» (APPO) καταλαμβάνει 11 κυβερνητικά κτίρια, ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς. Η στήριξη “των από τα κάτω” διευρυνόταν σε βαθμό που δημιουργήθηκαν λαϊκές συνελεύσεις και σε άλλες πόλεις ενώ στους 6 μήνες που διήρκησε η “Κουμμούνα της Οαχάκα” διεκδίκησε δυναμικά μεταξύ άλλων και την παραίτηση του τότε κυβερνήτη, καταφέροντας να κερδίσει την στήριξη και αλληλεγγύη κινημάτων απ’ όλο τον κόσμο.

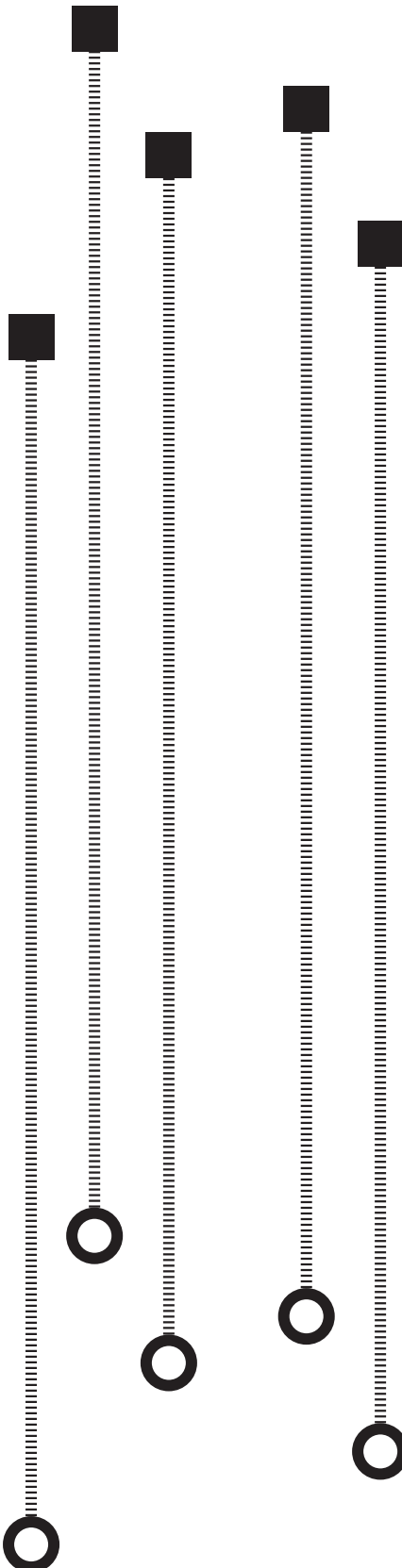
Η εξέγερση στην Οαχάκα επηρέασε αρκετούς απ’ τους αγώνες που ακολούθησαν, ενώ οι απεργίες των δασκάλων που συνεχίζουν τις διεκδικήσεις τους ως σήμερα, έχουν την ίδια μαζικότητα και κοινωνική απεύθυνση.

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΒΙΑ ΣΤΑ ΠΡΟΠΟΛΕΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

Στον ελλαδικό χώρο το πρώτο εργατικό σωματείο μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους ιδρύθηκε στη Σύρο το 1878 με σκοπό την διεκδίκηση καλύτερων συνθηκών εργασίας και καλύτερων μισθών στα ναυπηγεία τις οποίες και κατάφερε να πετύχει. Ενώ στην Ευρώπη αντίστοιχα πρώιμα σωματεία και εργατικές λέσχες, είχαν δημιουργηθεί ήδη από τον 14ο αιώνα η καθυστερημένη βιομηχανική ανάπτυξη του ελλαδικού χώρου δυσχεραίνει και τις προσπάθειες οργάνωσης των εργατριών.

Ωστόσο, ακόμα και σ' αυτό το πρώιμο στάδιο υπάρχουν αξιολημείωτες προσπάθειες οργάνωσης των "από τα κάτω" με δυναμικό τρόπο, όπως το 1908 στη Θεσσαλονίκη που οργανώνονται ταξικά πέρα από εθνικότητες και προκηρύσσουν απεργία. Το 1910 στον Πειραιά έρχονται σε σύγκρουση με τους έμμισθους τραμπούκους του κράτους, του πολεμικού ναυτικού και της χωροφυλακής.

Καταφέρνουν μάλιστα ν' αντεπιτεθούν και να επιστρέψουν ένα μέρος της βίας πίσω στο κράτος και τ' αφεντικά του, αφού μετά από συγκρούσεις οι απεργοί απαλλοτριώνονται όπλατων χωροφυλάκων. Λίγες μέρες μετά, την απεργιακή σκυτάλη παίρνουν οι τσιγαράδες που καταλαμβάνουν τα εργοστάσια και σαμποτάρουν τις μηχανές παραγωγής.

Σε κάποιες περιπτώσεις όπως το 1924 στην Καβάλα, η αποφασιστικότητα των απεργών είναι τέτοια που ενώ κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων, οι καπνεργάτες σκοτώνουν τον αστυνομικό διευθυντή, αθρώνονται αφού η δικαστική εξουσία φοβούμενη την κλιμάκωση της βίας τους απαλλάσσει από τις κατηγορίες.

Το 1934 στην Καλαμάτα μετά από συγκρούσεις λιμενεργατών και στρατού δολοφονούνται 2 εργάτες. Όλη η τοπική κοινωνία βγαίνει στους δρόμους, όπου σπάζονται τράπεζες, καταλαμβάνεται και ισοπεδώνεται το σπίτι του ιδιοκτήτη των μύλων και απαλλοτριώνονται όπλα από το απόσπασμα της χωροφυλακής.

Τα παραπάνω, είναι μερικά μόνο από τα ιστορικά παραδείγματα όπου φαίνεται ξεκάθαρα, ότι τα μέσα της αντιβίας όπως οι καταλήψεις, οι φθορές, τα σαμποτάζ και οι ένοπλες απεργίες, παρά την καθεστωτική και αντεπαναστατική προπαγάνδα, ήταν και θα είναι πάντοτε κομβικά όπλα στη φαρέτρα των απεργών όταν αποφασίζουν να οξύνουν τις συνθήκες του κοινωνικού πολέμου.

Η ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟ.ΜΕ.

Το 2011, η Philkerom Johnson κηρύσσει πτώχευση και η Βιομηχανική Μεταλλευτική ΑΕ, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, προβαίνει σε στάση πληρωμών και οδηγεί σε απόλυση 70 εργατές. Οι εργαζόμενοι προχωρούν σε επίσχεση εργασίας, συνεχίζουν να δουλεύουν όμως δεν εισπράττουν τίποτα από τα δεδουλευμένα τους.

Το 2012, οι εργαζόμενοι αποφασίζουν της ανάληψη της ευθύνης του εργοστασίου και στις 12 Φεβρουαρίου 2013 ξεκινά η λειτουργία του πρώτου αυτοδιαχειριζόμενου εργοστασίου στη χώρα, παράγοντας προϊόντα γενικού καθαρισμού καθώς και κάποια από αυτά που παρασκευάζονταν παλαιότερα σε αυτό.

Με χαρακτηριστικά την αυτοδιάθεση των εργαζομένων, την οργάνωση της παραγωγής και την αλληλεγγύη, η ΒΙΟΜΕ-Συνεργατική αποτελεί το πρώτο εγχείρημα εργατικής αυτοδιαχείρισης βιομηχανικής μονάδας στη χώρα.

ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΡΓΑΤΙΣΜΟ...

Οι δυναμικές απεργίες στις οποίες θα μπορούσαμε ν' αναφερθούμε είναι εκατοντάδες.

Η παράθεση κάποιων από αυτές, δεν έχει σκοπό ούτε να συγκρίνει, ούτε να εξυμνήσει, ούτε να παρουσιάσει την εργατική τάξη ως επαναστατικό υποκείμενο.

Ούτε φυσικά να θεωρήσει τα συνδικάτα εργαλεία για τον επαναστατικό επαναπροσδιορισμό μιας κοινωνίας.

Η εξέγερση ενός ατόμου εντός και εκτός οργανωτικών δομών, με μια και μοναδική ιδιότητα του, την εργατική, όσο κομβική και να είναι για την καθημερινότητα του, δεν αρκεί για αλλάξει τη φύση των εξουσιαστικών σχέσεων που δημιουργούνται και αναπαράγονται σε κοινωνικό επίπεδο.

Η συνολική κοινωνική αλλαγή επιτυγχάνεται με την αποτίναξη των προκαταλήψεων, της προσωπικής ηθικής (θρησκευτική, οικονομική, εθνική κ.α.) και εντέλει με την αλλαγή των σχέσεων σε όλες τις κοινωνικές εκφάνσεις.

Για αυτό και σκοπός μας είναι η ενδεικτική παράθεση κάποιων απεργιών που είτε άμεσα είτε έμμεσα, δημιούργησαν ή όξυναν τις συνθήκες αμφισβήτησης της ευρύτερης κοινωνικής πραγματικότητας και αναβάθμισαν τον ταξικό πόλεμο.

...ΤΟΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟ

Ο αγώνας αποκλειστικά ενάντια στο κεφάλαιο δεν αρκεί για να επαναπροσδιορίσουμε το δόγμα της εργασίας. Απαιτείται αγώνας ενάντια στο κράτος και την καπιταλιστική φύση της εργασίας. Οι εργατικές διεκδικήσεις και νίκες απέναντι στο κεφάλαιο σε μεμονωμένους τομείς, μπορεί να έχουν ένα αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή αλλά ότι κερδίζεται τις εποχές που η συλλογική δράση είναι πιο έντονη, χάνεται εύκολα σε συνθήκες κοινωνικής νηνεμίας.

Στα υποτιθέμενα “εργατικά” κράτη, οι αγώνες που καρπώθηκε η γραφειοκρατική εργατική πρωτοπορία του υπαρκτού σοσιαλισμού, το μόνο που κατάφεραν ήταν μια οικονομική αναδιάρθρωση της εργασίας. Ουσιαστικά δημιουργήθηκαν νέα οικονομικά αφεντικά, με την εργασία να χρησιμεύει σαν ένα μέσο πειθάρχησης στο νέο καθεστώς. Άλλωστε, το αποτύπωμα της παραγωγικής διαδικασίας στον άνθρωπο

και στο περιβάλλον ήταν εξίσου καταστροφικό και στα καπιταλιστικά και στα “εργατικά” κράτη. Για αυτό και η επιμονή στη συνειδητοποίηση της εργατικής ταυτότητας και τάξης από το άτομο, δε πρέπει να του αποστερεί τις όποιες παρεμβάσεις σε κοινωνικό επίπεδο. Η εμμονή στην οργάνωση μόνο στο επίπεδο της εργασίας καθιστά τη δυνατότητα δράσης μονόπλευρη, εγκλωβίζοντας την όποια εξεγερτική διάθεση σε ρεφορμιστικούς αγώνες.

Σκοπός δεν είναι η συνείδηση της “τάξης” μας να μας οδηγήσει σε νέα “εργατικά” κράτη. Σκοπός είναι η καλλιέργεια της επαναστατικής μας συνείδησης με όραμα τη δημιουργία αταξικών κοινωνιών.

Χρειαζόμαστε επίγνωση ότι για να καταστρέψουμε τα συστήματα εκμετάλλευσης και εξουσίας θα πρέπει να αλλάξουμε θεμελιωδώς την ίδια τη δομή της κοινωνίας. Για αυτό και οι καταλήψεις σε χώρους εργασίας, η αυτοδιαχείριση των μέσων παραγωγής και τα άλλα "εργαλεία" αυτοοργάνωσης, πρέπει παράλληλα να συνδέονται με τον αγώνα για κατάργηση θεσμών όπως το κράτος, μέσω όπως το χρήμα και με αλλαγές στις κοινωνικές σχέσεις.

Αλλιώς το μόνο που μπορούμε να καταφέρουμε, είναι να απελευθερώσουμε την παραγωγή από τους αστικούς δεσμούς. Ακόμα και σε μια επιχείρηση που λειτουργεί στα πλαίσια της αυτοδιεύθυνσης, όσο υπάρχει καπιταλισμός, τους κανόνες θα τους επιβάλλουν οι "δυνάμεις της αγοράς".

Και από την πλευρά μας, η οποιαδήποτε προσπάθεια διαχείρισης του καπιταλισμού θα αλλοτριώσει την ίδια τη φύση της οριζοντιότητας των σχέσεων.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Ο πιο συχνός αντίλογος των “ρεαλιστών” είναι ότι η εφαρμογή του αναρχικού συστήματος αξιών και οργάνωσης είναι εφικτή μόνο σε παραδείγματα μικρής κλίμακας, όπως οι πρωτόγονες κοινωνίες. Δεν υπάρχει κανένας όμως απολύτως λόγος να μην μπορεί να οργανωθεί μια κοινωνία μέσα από έναν μεγάλο αριθμό μικρότερων μονάδων.

Αναπτύσσοντας σχέσεις αλληλεγγύης και ανταλλαγής μεταξύ των κοινοτήτων ώστε να υπάρχει και μια εξομάλυνση των όποιων διαφορών και ανισοτήτων στα αγαθά, που επιβάλλει το διαφορετικό περιβάλλον που αγκαλιάζει τις κοινότητες. Μια κοινωνία που προσαρμόζει την εργασία στις δυνατότητες του ατόμου και όχι το αντίστροφο.

Και μέσα από την αποτίναξη των καπιταλιστικά δημιουργημένων αναγκών και την αυτοπραγμάτωση του ατόμου, θα επιτυγχάνεται και η ομαλότερη λειτουργία των κοινοτήτων που θα βασίζεται στην ατομική επιλογή, στη συλλογική συνείδηση και στη συνεργατική οργάνωση της παραγωγής.

ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΒΡΑΧΥΚΥΚΛΩΜΑ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022